

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.12.2022
SWD(2022) 419 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

[...]

που συνοδεύει το έγγραφο

Ανακοίνωση της Επιτροπής
Κανονισμός της Επιτροπής

Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας και στις αγροτικές περιοχές

και

Κανονισμός της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

{C(2022) 9120 final} - {C(2022) 9131 final} - {SEC(2022) 442 final} -
{SWD(2022) 418 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης
Εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την αναθεώρηση των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας και στις αγροτικές περιοχές
A. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Ποιο είναι το πρόβλημα και γιατί αποτελεί πρόβλημα σε επίπεδο ΕΕ;
<p>Εντοπίστηκαν οι ακόλουθοι τομείς προβλημάτων σχετικά με την αναθεώρηση των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας και στις αγροτικές περιοχές (που περιλαμβάνουν έναν τομεακό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία, γνωστό ως «ΚΑΚΓ», καθώς και κατευθυντήριες γραμμές): i) υπάρχει κίνδυνος να μην μπορέσουν να επιτευχθούν στο ακέραιο οι στόχοι της μεταρρυθμισμένης κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) και της Πράσινης Συμφωνίας υπό τους ισχύοντες κανόνες· ii) οι κανόνες δεν είναι κατάλληλοι για το εξελισσόμενο πλαίσιο· iii) υπάρχουν περιττές διοικητικές δαπάνες, τόσο για τις αρχές των κρατών μελών όσο και για την Επιτροπή· και iv) οι μεμονωμένες ενισχύσεις δεν είναι επαρκώς διαφανείς και δεν συμφωνούν με τους οριζόντιους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας και στις αγροτικές περιοχές ισχύουν σε ολόκληρη την ΕΕ.</p>
Τι θα πρέπει να επιτευχθεί;
<p>Ο γενικός στόχος είναι η θέσπιση κανόνων για κρατικές ενισχύσεις στους τομείς της γεωργίας, της δασοκομίας και στις αγροτικές περιοχές, οι οποίοι με μειωμένες διοικητικές δαπάνες συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ και της Πράσινης Συμφωνίας χωρίς να στρεβλώνουν αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό. Για τον σκοπό αυτό, με την αναθεώρηση θα επιδιωχθούν τρεις ειδικοί στόχοι: i) εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, με ευθυγράμμιση με τις οριζόντιες διατάξεις, ασφάλεια δικαίου και κατάλληλες διασφαλίσεις για τον ανταγωνισμό· ii) συνοχή με τους στόχους της ΚΓΠ και της Πράσινης Συμφωνίας και iii) διοικητική απλούστευση.</p>
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα);
<p>Η αρχή της επικουρικότητας δεν εφαρμόζεται, δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει αποκλειστική αρμοδιότητα όσον αφορά τη συμβατότητα των κρατικών ενισχύσεων.</p>
B. Λύσεις
Ποιες είναι οι διάφορες επιλογές για την επίτευξη των στόχων; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Αν όχι, γιατί;
<p>Η έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων ορίζει δύο επιλογές πολιτικής:</p> <p>1)·Επιλογή 1: Προσαρμογή στο μελλοντικό νομικό πλαίσιο της ΚΓΠ, ευθυγράμμιση με τη νομοθεσία για την υγεία των ζώων, μείωση των ορίων δημοσίευσης, ευθυγράμμιση με τις οριζόντιες διατάξεις για τις κρατικές ενισχύσεις, απλούστευση και μικρή επέκταση του ΚΑΚΓ:</p> <p>Εκτός από μια μεγαλύτερη ευθυγράμμιση με το νέο νομικό πλαίσιο της ΚΓΠ, αυτή η επιλογή θα εισαγάγει στις κατευθυντήριες γραμμές μια απλουστευμένη προσέγγιση για τα μέτρα που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της ΚΓΠ (τη λεγόμενη ρήτρα τεκμηρίου συμβατότητας)· Σύμφωνα με την επιλογή 1, το πεδίο εφαρμογής του ΚΑΚΓ θα επεκταθεί για να καλύψει όλα τα μέτρα δασοκομίας, είτε αυτά συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της ΚΓΠ είτε όχι, και τις ενισχύσεις για αποζημίωση των ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα· Οι διαδικαστικές απαιτήσεις του ΚΑΚΓ θα ευθυγραμμιστούν με τις αντίστοιχες του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (GBER)· Το όριο για τη δημοσίευση των μεμονωμένων ενισχύσεων θα μειωθεί από το τρέχον ποσό των 500 000 EUR στο ποσό των 100 000 EUR</p>

(σύμφωνα με την πρόσφατη νομοθεσία για τις οριζόντιες κρατικές ενισχύσεις) και για τον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής από το τρέχον ποσό των 60 000 EUR στο ποσό των 10 000 EUR. Οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις θα ευθυγραμμιστούν με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ για την υγεία των ζώων. Η επιλογή 1 θα θεσπίσει τη δυνατότητα χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους και στις κατευθυντήριες γραμμές. Θα προβλέπει, επίσης, εξαίρεση από την προϋπόθεση υποβολής αντιπαραδείγματος για τους μικρούς δήμους.

2)·Επιλογή 2: Επιλογή 1 συν περαιτέρω αλλαγές υπέρ της επίτευξης των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας, καθώς και συνολική επέκταση του ΚΑΚΓ:

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την επιλογή 2, τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης για δεσμεύσεις υπέρ του περιβάλλοντος, του κλίματος και της καλής μεταχείρισης των ζώων θα αντικατασταθούν στις κατευθυντήριες γραμμές από μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης για πρόσθετες δαπάνες και διαφυγόν εισόδημα. Θα θεσπιστεί η δυνατότητα προσεγγίσεων που βασίζονται στα αποτελέσματα, όπως είναι τα συστήματα ανθρακοδεσμευτικής γεωργίας. Θα αυξηθεί το εύρος των επιλέξιμων δαπανών σε σχέση με τις ζημιές που προκαλούνται από άγρια ζώα στους αγρότες. Θα συμπεριληφθούν ενισχύσεις σε σχέση με τις ζημιές που προκαλούνται από χωροκατακτητικά ξένα είδη. Θα δοθεί η δυνατότητα μεγαλύτερων κινήτρων για ενισχύσεις σε σχέση με τις υπηρεσίες δασικών οικοσυστημάτων. Η επιλογή 2 θα περιλαμβάνει, επίσης, ενισχύσεις για την αποκατάσταση και συντήρηση όλων των ενδιαιτημάτων για φυτά και μύκητες στον τομέα της δασοκομίας. Όσον αφορά τον ΚΑΚΓ, το πεδίο εφαρμογής του θα επεκταθεί βάσει της επιλογής 2 για να καλύψει όλα τα μέτρα με δυναμικό απλούστευσης (για τα οποία η Επιτροπή έχει αποκτήσει άριστη πείρα), τα οποία αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 50 % όλων των μέτρων που πρέπει επί του παρόντος να κοινοποιηθούν.

Και για τις δύο επιλογές πολιτικής εξετάζονται δύο υποεπιλογές, συγκεκριμένα:

Υποεπιλογή 1α και 2α: Μείωση των ορίων δημοσίευσης μόνο για δραστηριότητες που βρίσκονται εκτός πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής και

Υποεπιλογή 1β και 2β: Μείωση στο 20 % του ορίου απώλειας στις περιπτώσεις δυσμενών κλιματικών φαινομένων.

Η προτιμώμενη επιλογή είναι η επιλογή 2, καθώς συγκεντρώνει συνολικά την υψηλότερη βαθμολογία σε όλες τις κατηγορίες (αποτελεσματικότητα των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, συνοχή με τη νέα ΚΓΠ και την Πράσινη Συμφωνία, διοικητική απλούστευση για τις αρχές των κρατών μελών και τις υπηρεσίες της Επιτροπής και αντίκτυπος στις ΜΜΕ).

Ποιες απόψεις διατύπωσαν τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη; Ποιο μέρος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Οι αρχές των κρατών μελών, που θα επηρεαστούν περισσότερο από τις προτεινόμενες επιλογές πολιτικής, εξέφρασαν ανησυχία για την πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση που αναμένεται από την προτεινόμενη μείωση των ορίων δημοσίευσης (που περιλαμβάνεται σε όλες τις επιλογές, αλλά σε μικρότερο βαθμό στις υποεπιλογές 1α και 2α). Ταυτόχρονα, εξέφρασαν ικανοποίηση για την προβλεπόμενη επέκταση του πεδίου εφαρμογής του ΚΑΚΓ (που προβλέπεται από τις επιλογές 1, 1α και 1β και σε μεγαλύτερο βαθμό από τις επιλογές 2, 2α και 2β) και τη ρήτρα τεκμηρίου συμβατότητας, που υπάρχει σε όλες τις επιλογές. Η πλατφόρμα Fit for Future (η οποία επίσης εκπροσωπεί το δίκτυο των ΜΜΕ) υποστήριξε την ισχυρότερη ευθυγράμμιση των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις με τις οικολογικές πολιτικές (που προβλέπεται από όλες τις επιλογές, αλλά σε μεγαλύτερο βαθμό από τις επιλογές 2 και 2α) και ταυτόχρονα ζήτησε την ευθυγράμμιση του ορίου απώλειας στις περιπτώσεις δυσμενών κλιματικών φαινομένων με τον κανονισμό ΚΓΠ (οι υποεπιλογές 1β και 2β ανταποκρίνονται σε αυτό το αίτημα).

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής;
Η προτιμώμενη επιλογή θα ενισχύσει τη διαφάνεια στον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων και θα ευθυγραμμίσει τον ΚΑΚΓ και τις κατευθυντήριες γραμμές με τις οριζόντιες διατάξεις των κρατικών ενισχύσεων. Αυτό με τη σειρά του θα βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας και στις αγροτικές περιοχές. Η προτιμώμενη επιλογή θα συμβάλει καλύτερα στην επίτευξη των στόχων για τη νέα ΚΓΠ και την Πράσινη Συμφωνία. Θα επιφέρει σημαντική διοικητική απλούστευση, κυρίως για τις αρχές των κρατών μελών και τις υπηρεσίες της Επιτροπής.
Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής;
Η προτιμώμενη επιλογή συνεπάγεται υψηλότερες διοικητικές δαπάνες για τις αρχές των κρατών μελών προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με τις νέες απαιτήσεις περί διαφάνειας. Οι εν λόγω δαπάνες πρόκειται, ωστόσο, να αντισταθμιστούν μακράν από τα οφέλη που αναμένονται από την επέκταση του ΚΑΚΓ, την εισαγωγή της ρήτρας τεκμηρίου συμβατότητας στις κατευθυντήριες γραμμές και άλλα μέτρα απλούστευσης που περιλαμβάνονται στην προτιμώμενη επιλογή.
Ποιες είναι οι επιπτώσεις στις ΜΜΕ;
Η προτιμώμενη επιλογή θα έχει θετικό αντίκτυπο στις ΜΜΕ. Οι ταχύτερες διαδικασίες κρατικών ενισχύσεων συνεπάγονται ταχύτερη πρόσβαση στις ενισχύσεις. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τις ΜΜΕ που συχνά έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Οι ΜΜΕ θα επωφεληθούν σε μεγαλύτερο βαθμό από την προβλεπόμενη επέκταση του πεδίου εφαρμογής του ΚΑΚΓ από ό,τι οι μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς πολλά από τα μέτρα που περιλαμβάνονται στον ΚΑΚΓ περιορίζονται στις ΜΜΕ.
Αναλογικότητα;
Οι προτεινόμενες επιλογές πολιτικής είναι αναλογικές, καθώς δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων που τίθενται στο πλαίσιο της παρούσας πρωτοβουλίας.
Δ. Παρακολούθηση
Πώς θα γίνει η παρακολούθηση και αξιολόγηση των αντίκτυπων;
Ο νέος ΚΑΚΓ προβλέπεται να λήξει το 2029, πράγμα που σημαίνει ότι πριν από το τέλος του 2028 θα διενεργηθεί αξιολόγηση του ΚΑΚΓ (καθώς και των κατευθυντήριων γραμμών). Η ενισχυμένη διαφάνεια στο πλαίσιο της προτιμώμενης επιλογής αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων και να βελτιώσει τη διαθεσιμότητα των δεδομένων σε επίπεδο μεμονωμένων δικαιούχων. Επιπλέον, η συλλογή δεδομένων για μελλοντική αξιολόγηση θα πρέπει να είναι δυνατή από την εκ των υστέρων παρακολούθηση, που βασίζεται σε δείγμα υφιστάμενων καθεστώτων ενισχύσεων και την οποία οι υπηρεσίες της Επιτροπής διενεργούν σε ετήσια βάση. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να απαιτεί εκ των υστέρων αξιολόγηση των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων που ενέχουν υψηλό κίνδυνο δυνητικών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Ο πίνακας αποτελεσμάτων για τις κρατικές ενισχύσεις, ο οποίος παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συνολική κατάσταση των κρατικών ενισχύσεων σε κάθε κράτος μέλος, αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό εργαλείο για τη διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης της Επιτροπής.